

Syntheseverslag van het zesde evaluatieverslag van het IPCC

Klimaatverandering 2023

Kernboodschappen uit de samenvatting voor beleidsmakers

Opmerkingen van de vertalers: Dit document is een onofficiële vertaling, en niet gebonden is aan het IPCC.

De lengte en complexiteit van sommige zinnen zijn het gevolg van een 1-op-1 vertaling van de oorspronkelijke tekst met als doel om de precieze betekenis van de zinnen te behouden. Als u echter een fout vindt, neem dan contact op met de vertalers (zie einde van het document).

Versie van 20 maart 2023.

De oorspronkelijke en volledige Engelse versie en andere elementen van het verslag, vind je op volgende website: [www.ipcc.ch/report.ar6/syr/](http://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/)

A. Huidige toestand en tendensen - *Current Status and Trends*

Waargenomen opwarming en de oorzaken ervan - *Observed Warming and its Causes*

A.1 Human activities, principally through emissions of greenhouse gases, have unequivocally caused global warming, with global surface temperature reaching 1.1°C above 1850–1900 in 2011–2020. Global greenhouse gas emissions have continued to increase, with unequal historical and ongoing contributions arising from unsustainable energy use, land use and land-use change, lifestyles and patterns of consumption and production across regions, between and within countries, and among individuals (high confidence). {2.1, Figure 2.1, Figure 2.2}

A.1 Menselijke activiteiten, voornamelijk door de uitstoot van broeikasgassen, hebben onmiskenbaar de opwarming van de aarde veroorzaakt, waarbij de gemiddelde oppervlaktetemperatuur op aarde in de periode 2011-2020 1,1°C steeg boven het niveau van 1850-1900. De wereldwijde uitstoot van broeikasgassen is blijven toenemen, met ongelijke historische en aanhoudende bijdragen die voortkomen uit niet-duurzaam energieverbruik, landgebruik en landgebruiksveranderingen, levensstijlen en consumptie- en productiepatronen in verschillende regio's, tussen en binnen landen, en bij individuen (*grote betrouwbaarheid*). {2.1, figuur 2.1, figuur 2.2}

Waargenomen veranderingen en gevolgen - *Observed Changes and Impacts*

A.2 Widespread and rapid changes in the atmosphere, ocean, cryosphere and biosphere have occurred. Human-caused climate change is already affecting many weather and climate extremes in every region across the globe. This has led to widespread adverse impacts and related losses and damages to nature and people (high confidence). Vulnerable communities who have historically contributed the least to current climate change are disproportionately affected (high confidence). {2.1, Table 2.1, Figure 2.2 and 2.3} (Figure SPM.1)

A.2 Er hebben zich wijdverspreide en snelle veranderingen voorgedaan in de atmosfeer, de oceaan, de cryosfeer en de biosfeer. Door de mens veroorzaakte klimaatverandering heeft al een invloed op vele weers- en klimaatextremen in elke regio ter wereld. Dit heeft geleid tot wijdverspreide negatieve gevolgen en daaraan gerelateerde verliezen en schade voor natuur en mens. (*grote betrouwbaarheid*). Kwetsbare gemeenschappen die historisch gezien het minst hebben bijgedragen aan de huidige klimaatverandering, worden onevenredig zwaar getroffen (*grote betrouwbaarheid*). {2.1, tabel 2.1, figuren 2.2 en 2.3} (Figuur SPM.1)

Huidige vorderingen, tekortkomingen en uitdagingen met betrekking tot adaptatie - *Current Progress in Adaptation and Gaps and Challenges*

A.3 Adaptation planning and implementation has progressed across all sectors and regions, with documented benefits and varying effectiveness. Despite progress, adaptation gaps exist, and will continue to grow at current rates of implementation. Hard and soft limits to adaptation have been reached in some ecosystems and regions. Maladaptation is happening in some sectors and regions. Current global financial flows for adaptation are insufficient for, and constrain implementation of, adaptation options, especially in developing countries (*high confidence*). {2.2, 2.3}

A.3 In alle sectoren en regio's is vooruitgang geboekt met de planning en uitvoering van adaptatie, met gedocumenteerde voordelen en uiteenlopende doeltreffendheid. Ondanks de vooruitgang zijn er nog steeds tekortkomingen in het adaptatieproces, die zullen blijven toenemen aan het huidige uitvoeringstempo. Er zijn harde en zachte grenzen aan het adaptatieproces bereikt In sommige ecosystemen en regio's. In sommige sectoren en regio's is sprake van "maladaptatie ". De huidige mondiale geldstromen voor adaptatie zijn onvoldoende en beperken belemmeren? de implementatie van adaptatie-opties , vooral in ontwikkelingslanden (*grote betrouwbaarheid*). {2.2, 2.3}

Huidige vorderingen, tekortkomingen en uitdagingen op het gebied van mitigatie - *Current Mitigation Progress, Gaps and Challenges*

A.4 Policies and laws addressing mitigation have consistently expanded since AR5. Global GHG emissions in 2030 implied by nationally determined contributions (NDCs) announced by October 2021 make it *likely* that warming will exceed 1.5°C during the 21st century and make it harder to limit warming below 2°C. There are gaps between projected emissions from implemented policies and those from NDCs and finance flows fall short of the levels needed to meet climate goals across all sectors and regions. (*high confidence*) {2.2, 2.3, Figure 2.5, Table 2.2}

A.4 Het beleid en de wetgeving inzake mitigatie zijn sinds het AR5 consequent uitgebreid. Door de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen in 2030, afgeleid uit de nationaal vastgestelde bijdragen (NDC's) aangekondigd in oktober 2021, is het waarschijnlijk dat de opwarming in de 21e eeuw meer dan 1,5°C zal bedragen en wordt het moeilijker om de opwarming te beperken tot minder dan 2°C. Er is een kloof tussen de voorspelde emissies van de toegepaste beleidsmaatregelen en die van de NDC's, en de financieringsstromen schieten te kort om de niveaus te bereiken die nodig zijn om de klimaatdoelstellingen in alle sectoren en regio's te halen. (*grote betrouwbaarheid*) {2.2, 2.3, figuur 2.5, tabel 2.2}.

B. Toekomstige klimaatverandering, risico's en aanpak op lange termijn - *Future Climate Change, Risks, and Long-Term Responses*

Toekomstige klimaatverandering - *Future Climate Change*

B.1 Continued greenhouse gas emissions will lead to increasing global warming, with the best estimate of reaching 1.5°C in the near term in considered scenarios and modelled pathways. Every increment of global warming will intensify multiple and concurrent hazards (*high confidence*). Deep, rapid, and sustained reductions in greenhouse gas emissions would lead to a discernible slowdown in global warming within around two decades, and also to discernible changes in atmospheric composition within a few years (*high confidence*). {Cross-Section Boxes 1 and 2, 3.1, 3.3, Table 3.1, Figure 3.1, 4.3} (Figure SPM.2, Box SPM.1)

B.1 Aanhoudende broeikasgasemissies zullen leiden tot een toenemende opwarming van de aarde, die op korte termijn oploopt tot 1,5°C in de overwogen scenario's en gemodelleerde trajecten. Elke toename in opwarming zal meerdere en gelijktijdige bedreigingen doen intensiveren (*grote betrouwbaarheid*). Diepgaande, snelle en aanhoudende verminderingen van de broeikasgasemissies zouden leiden tot een merkbare vertraging van de opwarming van de aarde binnen ongeveer twee decennia en ook tot merkbare veranderingen in de atmosfeersamenstelling binnen enkele jaren

(*grote betrouwbaarheid*). {Kaders 1 en 2, 3.1, 3.3, tabel 3.1, figuur 3.1, 4.3} (Figuur SPM.2, Kader SPM.1)

Gevolgen van klimaatverandering en klimaat gerelateerde risico's - *Climate Change Impacts and Climate-Related Risks*

B.2 For any given future warming level, many climate-related risks are higher than assessed in AR5, and projected long-term impacts are up to multiple times higher than currently observed (*high confidence*). Risks and projected adverse impacts and related losses and damages from climate change escalate with every increment of global warming (*very high confidence*). Climatic and non-climatic risks will increasingly interact, creating compound and cascading risks that are more complex and difficult to manage (*high confidence*). {Cross-Section Box.2, 3.1, 4.3, Figure 3.3, Figure 4.3} (Figure SPM.3, Figure SPM.4)

B.2 Voor elk toekomstig opwarmingsniveau zijn veel klimaat gerelateerde risico's groter dan beoordeeld in AR5, en de voorspelde langetermijneffecten zijn tot meerdere malen groter dan momenteel wordt waargenomen (*grote betrouwbaarheid*). De risico's, voorspelde negatieve gevolgen en de daarmee samenhangende verliezen en schade als gevolg van de klimaatverandering versterken met elke toename van de opwarming van de aarde (*zeer grote betrouwbaarheid*). Klimaatrisico's en niet-klimaatrisico's zullen steeds meer op elkaar inwerken, waardoor risico's die zich opstapelen en kettingreacties ontstaan die complexer en moeilijker te beheersen zijn (*grote betrouwbaarheid*). {Doorsnede Box.2, 3.1, 4.3, figuur 3.3, figuur 4.3} (Figuur SPM.3, Figuur SPM.4)

Waarschijnlijkheid en risico's van onvermijdelijke, onomkeerbare of abrupte veranderingen - *Likelihood and Risks of Unavoidable, Irreversible or Abrupt Changes*

B.3 Some future changes are unavoidable and/or irreversible but can be limited by deep, rapid and sustained global greenhouse gas emissions reduction. The likelihood of abrupt and/or irreversible changes increases with higher global warming levels. Similarly, the probability of low-likelihood outcomes associated with potentially very large adverse impacts increases with higher global warming levels. (*high confidence*) {3.1}

B.3 Sommige toekomstige veranderingen zijn onvermijdelijk en/of mogelijk onomkeerbaar, maar kunnen beperkt worden door diepgaande, snelle en aanhoudende wereldwijde vermindering van broeikasgasuitstoot. De waarschijnlijkheid van abrupte en/of onomkeerbare veranderingen neemt toe naarmate de opwarming van de aarde toeneemt. Op de zelfde manier neemt de kans op zeldzame gebeurtenissen die gepaard gaan met potentieel zeer grote schade toe met hogere wereldwijde opwarming. {3.1}

Adaptatie-opties en hun beperkingen in een warmere wereld - *Adaptation Options and their Limits in a Warmer World*

B.4 Adaptation options that are feasible and effective today will become constrained and less effective with increasing global warming. With increasing global warming, losses and damages will increase and additional human and natural systems will reach adaptation limits. Maladaptation can be avoided by flexible, multi-sectoral, inclusive, long-term planning and implementation of adaptation actions, with co-benefits to many sectors and systems. (*high confidence*) {3.2, 4.1, 4.2, 4.3}

B.4 Adaptatie-opties die nu haalbaar en effectief zijn, zullen bij toenemende opwarming van de aarde beperkt en minder effectief worden. Met de toenemende mondiale opwarming zullen de verliezen en schade toenemen en zullen meer menselijke en natuurlijke systemen de grenzen van hun adaptatievermogen bereiken. Maladaptatie kunnen worden voorkomen door flexibele, inclusieve langetermijnplanning en -uitvoering van adaptatiemaatregelen over verschillende sectoren heen, met co-benefits voor vele sectoren en systemen. (*grote betrouwbaarheid*) {3.2, 4.1, 4.2, 4.3}

Koolstofbudgetten en netto nul-emissies - *Carbon Budgets and Net Zero Emissions*

B.5 Limiting human-caused global warming requires net zero CO₂ emissions. Cumulative carbon emissions until the time of reaching net-zero CO₂ emissions and the level of greenhouse gas emission reductions this decade largely

determine whether warming can be limited to 1.5°C or 2°C (*high confidence*). Projected CO₂ emissions from existing fossil fuel infrastructure without additional abatement would exceed the remaining carbon budget for 1.5°C (50%) (*high confidence*). {2.3, 3.1, 3.3, Table 3.1}

B.5 Beperking van de door de mens veroorzaakte opwarming vereist een netto nul uitstoot van antropogene CO₂. De cumulatieve koolstofemissies tot het tijdstip waarop de netto nul-emissie van CO₂ wordt bereikt en het niveau van de reductie in broeikasgasemissies tijdens dit decennium bepalen in grote mate of de opwarming kan beperkt worden tot 1,5°C of minder dan 2°C (*grote betrouwbaarheid*). De verwachte CO₂-emissies van bestaande en geplande infrastructuur voor fossiele brandstoffen zouden zonder extra reductie het resterende koolstofbudget voor 1,5°C overschrijden (50%) (*grote betrouwbaarheid*). {2.3, 3.1, 3.3, tabel 3.1}

Mitigatietrajecten - *Mitigation Pathways*

B.6 All global modelled pathways that limit warming to 1.5°C (>50%) with no or limited overshoot, and those that limit warming to 2°C (>67%), involve rapid and deep and, in most cases, immediate greenhouse gas emissions reductions in all sectors this decade. Global net zero CO₂ emissions are reached for these pathway categories, in the early 2050s and around the early 2070s, respectively. (*high confidence*) {3.3, 3.4, 4.1, 4.5, Table 3.1} (Figure SPM.5, Box SPM.1)

B.6 Alle wereldwijde gemodelleerde trajecten die de opwarming beperken tot 1,5°C (>50%) met weinig tot beperkte overschrijding, en de trajecten die de opwarming beperken tot 2°C (>67%), impliceren een snelle en diepgaande, en in de meeste gevallen onmiddellijke afname van de broeikasgasemissies in alle sectoren tijdens dit decennium. De wereldwijde netto nul uitstoot van CO₂ wordt voor deze trajectcategorieën respectievelijk in begin 2050 en begin 2070 bereikt. (*grote betrouwbaarheid*) {3.3, 3.4, 4.1, 4.5, tabel 3.1} (figuur SPM.5, kader SPM.1)

Overschijding: het overschrijden van een opwarmingsniveau en achteruitgang - *Overshoot: Exceeding a Warming Level and Returning*

B.7 If warming exceeds a specified level such as 1.5°C, it could gradually be reduced again by achieving and sustaining net negative global CO₂ emissions. This would require additional deployment of carbon dioxide removal, compared to pathways without overshoot, leading to greater feasibility and sustainability concerns. Overshoot entails adverse impacts, some irreversible, and additional risks for human and natural systems, all growing with the magnitude and duration of overshoot. (*high confidence*) {3.1, 3.3, 3.4, Table 3.1, Figure 3.6}

B.7 Als de opwarming een bepaald niveau overschrijdt, zoals 1,5 °C, kan deze geleidelijk weer worden verminderd door wereldwijd een netto negatieve CO₂-uitstoot te bereiken en te behouden. Dit zou, in vergelijking met trajecten zonder overschrijding, de bijkomende inzet van koolstofdioxideverwijdering vergen, hetgeen tot grotere problemen over de haalbaarheid en duurzaamheid leidt. Overshoot brengt nadelige gevolgen, waarvan sommige onomkeerbaar, en bijkomende risico's met zich mee voor menselijke en natuurlijke systemen, die alle toenemen met de omvang en de duur van de overshoot. (*grote betrouwbaarheid*) {3.1, 3.3, 3.4, tabel 3.1, figuur 3.6}

C. Reacties op korte termijn - *Responses in the Near Term*

Urgentie van geïntegreerde klimaatactie op korte termijn - *Urgency of Near-Term Integrated Climate Action*

C.1 Climate change is a threat to human well-being and planetary health (*very high confidence*). There is a rapidly closing window of opportunity to secure a liveable and sustainable future for all (*very high confidence*). Climate resilient development integrates adaptation and mitigation to advance sustainable development for all, and is enabled by increased international cooperation including improved access to adequate financial resources, particularly for vulnerable regions, sectors and groups, and inclusive governance and coordinated policies (*high confidence*). The choices and actions implemented in this decade will have impacts now and for thousands of years (*high confidence*). {3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.7, 4.8, 4.9, Figure 3.1, Figure 3.3, Figure 4.2} (Figure SPM.1; Figure SPM.6)

C.1 Klimaatverandering is een bedreiging voor het welzijn van de mens en de gezondheid van de planeet (*zeer grote betrouwbaarheid*). De kans om voor iedereen een leefbare en duurzame toekomst te verzekeren wordt snel kleiner (*zeer grote betrouwbaarheid*). Een klimaatbestendige ontwikkeling integreert adaptatie en mitigatie met als doel duurzame ontwikkeling voor iedereen te bevorderen, en wordt mogelijk gemaakt door meer internationale samenwerking, waaronder betere toegang tot adequate financiële middelen, met name voor kwetsbare regio's, sectoren en groepen, en inclusief bestuur en gecoördineerd beleid (*grote betrouwbaarheid*). De keuzes en maatregelen die in dit decennium worden gemaakt en uitgevoerd, zullen nu en gedurende duizenden jaren gevolgen hebben (*grote betrouwbaarheid*). {3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.7, 4.8, 4.9, figuur 3.1, figuur 3.3, figuur 4.2}. (Figuur SPM.1; Figuur SPM.6)

De voordelen van actie op korte termijn - *The Benefits of Near-Term Action*

C.2 Deep, rapid and sustained mitigation and accelerated implementation of adaptation actions in this decade would reduce projected losses and damages for humans and ecosystems (*very high confidence*), and deliver many co-benefits, especially for air quality and health (*high confidence*). Delayed mitigation and adaptation action would lock-in high-emissions infrastructure, raise risks of stranded assets and cost-escalation, reduce feasibility, and increase losses and damages (*high confidence*). Near-term actions involve high up-front investments and potentially disruptive changes that can be lessened by a range of enabling policies (*high confidence*). {2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8}

C.2 Diepgaande, snelle en aanhoudende mitigatie en versnelde uitvoering van adaptatiemaatregelen in dit decennium zouden de verwachte verliezen en schade voor mensen en ecosystemen verminderen (*zeer grote betrouwbaarheid*), en veel co-benefits opleveren, vooral voor de luchtkwaliteit en de gezondheid (*grote betrouwbaarheid*). Vertraagde mitigatie- en adaptatiemaatregelen zouden zorgen voor een lock-in van hoge-emissie-infrastructuur, en een toename van het risico op gestrande activa en oplopen van de kosten, een afname van de haalbaarheid en een toename van de verliezen en schade (*grote betrouwbaarheid*). Maatregelen op korte termijn gaan gepaard met hoge aanloopinvesteringen en potentieel ontwrichtende veranderingen die beperkt kunnen worden door een reeks faciliterende beleidsmaatregelen (*grote betrouwbaarheid*). {2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8}

Mitigatie- en adaptatie-mogelijkheden voor alle systemen - *Mitigation and Adaptation Options across Systems*

C.3 Rapid and far-reaching transitions across all sectors and systems are necessary to achieve deep and sustained emissions reductions and secure a liveable and sustainable future for all. These system transitions involve a significant upscaling of a wide portfolio of mitigation and adaptation options. Feasible, effective, and low-cost options for mitigation and adaptation are already available, with differences across systems and regions. (*high confidence*) {4.1, 4.5, 4.6} (Figuur SPM.7)

C.3 Snelle en verreikende transitie in alle sectoren en systemen zijn noodzakelijk om diepgaande en aanhoudende uitstootvermindering te bereiken en een leefbare en duurzame toekomst voor iedereen veilig te stellen. Deze systeemovergangen impliceren een aanzienlijke opschaling van een breed scala aan mitigatie- en adaptatieopties. Er zijn reeds haalbare, doeltreffende en voordelige opties voor mitigatie en adaptatie beschikbaar, met verschillen tussen systemen en regio's. (*grote betrouwbaarheid*) {4.1, 4.5, 4.6} (Figuur SPM.7)

Synergieën en wisselwerkingen met duurzame ontwikkeling - *Synergies and Trade-Offs with Sustainable Development*

C.4 Accelerated and equitable action in mitigating and adapting to climate change impacts is critical to sustainable development. Mitigation and adaptation actions have more synergies than trade-offs with Sustainable Development Goals. Synergies and trade-offs depend on context and scale of implementation. (*high confidence*) {3.4, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.9, Figure 4.5}

C.4 Versnelde en billijke maatregelen voor mitigatie en adaptatie van de gevolgen van klimaatverandering zijn essentieel voor duurzame ontwikkeling. Maatregelen voor mitigatie en adaptatie hebben meer synergieën dan trade-offs met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling. Synergieën en trade-offs hangen af van de context en de schaal van uitvoering. (*grote betrouwbaarheid*) {3.4, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.9, figuur 4.5}

Billijkheid en integratie - *Equity and Inclusion*

C.5 Prioritising equity, climate justice, social justice, inclusion and just transition processes can enable adaptation and ambitious mitigation actions and climate resilient development. Adaptation outcomes are enhanced by increased support to regions and people with the highest vulnerability to climatic hazards. Integrating climate adaptation into social protection programs improves resilience. Many options are available for reducing emission-intensive consumption, including through behavioural and lifestyle changes, with co-benefits for societal well-being. (*high confidence*) {4.4, 4.5}

C.5 Prioriteit geven aan billijke maatregelen, klimaatrechtvaardigheid, sociale rechtvaardigheid, inclusie en rechtvaardige transitieprocessen kan ambitieuze klimaatadaptatie- en mitigatiemaatregelen en een veerkrachtige ontwikkeling mogelijk maken. Adaptatie resultaten worden verbeterd door meer steun voor regio's en mensen die het kwetsbaarst zijn voor klimaatgerelateerde risico's. De integratie van klimaatadaptatie in sociale beschermingsprogramma's verbetert de veerkracht. Er zijn veel mogelijkheden om emissie-intensieve consumptie te verminderen, onder meer door veranderingen in gedrag en levensstijl, met bijkomende voordelen voor het maatschappelijk welzijn. (*grote betrouwbaarheid*) {4.4, 4.5}

Bestuur en beleid - *Governance and Policies*

C.6 Effective climate action is enabled by political commitment, well-aligned multilevel governance, institutional frameworks, laws, policies and strategies and enhanced access to finance and technology. Clear goals, coordination across multiple policy domains, and inclusive governance processes facilitate effective climate action. Regulatory and economic instruments can support deep emissions reductions and climate resilience if scaled up and applied widely. Climate resilient development benefits from drawing on diverse knowledge. (*high confidence*) {2.2, 4.4, 4.5, 4.7}

C.6 Doeltreffende klimaatmaatregelen worden mogelijk gemaakt door politiek engagement, goed op elkaar afgestemd bestuur op meerdere niveaus, institutionele kaders, wetten, beleidsmaatregelen en strategieën en een betere toegang tot financiering en technologie. Duidelijke doelstellingen, coördinatie op verschillende beleidsterreinen en inclusieve bestuursprocessen vergemakkelijken doeltreffende klimaatmaatregelen. Regelgevende en economische instrumenten kunnen bijdragen tot verregaande emissiereducties en klimaatbestendigheid indien ze op grote schaal worden toegepast. Een klimaatbestendige ontwikkeling is gebaat bij het benutten van uiteenlopende kennis. (*grote betrouwbaarheid*) {2.2, 4.4, 4.5, 4.7}

Financiën, technologie en internationale samenwerking - *Finance, Technology and International Cooperation*

C.7 Finance, technology and international cooperation are critical enablers for accelerated climate action. If climate goals are to be achieved, both adaptation and mitigation financing would need to increase many-fold. There is sufficient global capital to close the global investment gaps but there are barriers to redirect capital to climate action. Enhancing technology innovation systems is key to accelerate the widespread adoption of technologies and practices. Enhancing international cooperation is possible through multiple channels. (*high confidence*) {2.3, 4.8}

C.7 Financiën, technologie en internationale samenwerking zijn cruciale voorwaarden voor versnelde klimaatactie. Om de klimaatdoelstellingen te bereiken, moet de financiering van zowel adaptatie- als mitigatiemaatregelen vele malen worden verhoogd. Er is wereldwijd voldoende kapitaal om de mondiale investeringskloof te dichten, maar er zijn barrières om kapitaal te verschuiven naar klimaatactie. De verbetering van technologische innovatiesystemen is essentieel om de algemene

invoering van technologieën en praktijken te versnellen. Versterking van de internationale samenwerking is mogelijk via verschillende kanalen. (grote *betrouwbaarheid*) {2.3, 4.8}

Opmerking over deze onofficiële vertaling:

Deze vertaling van de belangrijkste boodschappen van de samenvatting voor beleidsmakers van het synthesesrapport van het IPCC Sixth Assessment Report is gebaseerd op de officiële versie van 20 maart 2023. Het is geen officiële vertaling.

De belangrijkste boodschappen die hier worden vertaald zijn de gemarkeerde paragrafen aan het begin van elk hoofdstuk, die eveneens in het document werden opgenomen. De figuren hebben we niet meegenomen. Daarnaast zijn er nog vele andere paragrafen in de SPM. De SPM is gebaseerd op een veel gedetailleerder verslag en bevat verwijzingen naar onderliggende hoofdstukken, die hier voor het leesgemak niet zijn opgenomen.

Op basis van wetenschappelijk inzicht kunnen de belangrijkste conclusies worden geformuleerd als feitelijke uitspraken, uitspraken die nog deels ter discussie staan worden geassocieerd met een mate van betrouwbaarheid, die in de IPCC-rapporten worden uitgedrukt met behulp van een code, vastgesteld op basis van een beoordeling van het bewijsmateriaal en van de overeenstemming tussen de in aanmerking genomen elementen. Er worden vijf kwalificaties gebruikt om de mate van betrouwbaarheid uit te drukken: zeer lage, lage, gemiddelde, grote en zeer grote; de mate van betrouwbaarheid wordt cursief aangegeven: b.v. *gemiddelde betrouwbaarheid*.

De volgende kwalificaties zijn gebruikt om de waarschijnlijkheid van een uitkomst aan te geven: zeer waarschijnlijk (90-100%), waarschijnlijk (66-100%).

Deze vertaling kwam tot stand door een samenwerking van de VUB en BELSPO, de volgende vertalers en bewerkers werkten mee aan deze onofficiële versie in het Nederlands:

VUB: Inne Vanderkelen, Wim Thiery

BELSPO: Eva Claessen, Bart Rymen

